

December  
2015

# Vlugschrift

Informatiebulletin van de stichting meer kleur en kwaliteit



## Terugblik 2015

### Colofon

#### Samenstelling en

#### Redactie:

Bestuur SMKK  
Marjo Daniels


#### Informatie nodig?

Wilt u op een of meerdere artikelen reageren, dan kunt u contact opnemen met SMKK:

T 06 24577287  
E [infosmkk1@gmail.com](mailto:infosmkk1@gmail.com)  
I [www.smkk.nl](http://www.smkk.nl)

Postadres:  
Raadhuispark 2  
6191 AG Beek

Deze uitgave komt tot stand dankzij een financiële bijdrage van de Provincie Limburg.

provincie limburg 



We naderen alweer het einde van 2015. Een jaar waarin we als organisatie mogen terugkijken op een veelheid aan activiteiten. Zo was er de start van een nieuwe BESMA groep in Venlo met een enthousiaste groep vrijwilligers. De reacties van de deelnemers in de nieuwe groep zijn veelbelovend; dat geeft weer energie om in 2016 weer met een mooi programma voor deze groep te komen.

Nieuw in ons werkplan was de social sofa in het project Limburg ontmoet. Een mooi project met als doel mensen in een buurt of wijk tot elkaar te brengen in de vorm van een ontmoetingsplek. Afgelopen zomer hebben vele bewoners in de Weerter wijk Boshoven meegeholpen aan het creëren van de social sofa. Medio september was de onthulling tijdens een feestelijke bijeenkomst.

Mantelzorg: we kunnen er niet meer om heen nu de overheid steeds meer een beroep doet op de burger om zich in te zetten voor hun omgeving. Al enkele jaren geven we als SMKK

samen met het PML (Platform Mantelzorg Limburg) voorlichting over mantelzorg. Want wat houdt "mantelzorg" in? Wat te doen bij overbelasting van een mantelzorg(er)? (Allochto)ne mantelzorgers zijn niet altijd in beeld waardoor zij mogelijk verscholen blijven van hulp. In het najaar is de training Mantelzorgers werken aan hun Toekomst van start gegaan. Mantelzorgers die zich willen inzetten voor lotgenoten. De training loopt door tot juli 2016.

Al deze mooie activiteiten zijn niet mogelijk zonder de inzet van onze groep vrijwilligers. Op vele plekken in de provincie zijn zij voor SMKK actief. Dames, hartelijk dank voor jullie inzet! Wij hopen ook in het nieuwe jaar op jullie enthousiasme te mogen rekenen!

Tot slot wensen wij iedereen een goede jaarwisseling en een gezond 2016.

*Bestuur SMKK*

## Vrijwilligers Award voor Hala Elsalam

Onze vrijwilligster Hala Elsalam mocht op donderdag 10 december tijdens het Vrijwilliger Award Gala in het Royal Theater in Roermond de award voor de meest inspirerende vrijwilliger in ontvangst nemen. Burgers konden hun nominatie hiervoor insturen.

De avond bestond uit een gevarieerd programma afgestemd op de vrijwilligersdag (7 december). Op deze dag zetten we met

zijn allen onze vrijwilligers in het zonnetje en spreken op die manier de waardering uit voor het vele werk dat zij verzetten.

Als SMKK zijn we trots op de nominatie en waardering die HALA ELSALAM op deze dag mocht ontvangen. Zij zet zich al jaren als vrijwilliger in voor de mensen om zich heen. De waardering met de uitreiking van deze award is een welverdiend compliment voor Hala.

# ‘Over Urgentie en Kansen’ / Ladies First

Onder deze titel vond op donderdag 3 december een bijeenkomst plaats in de burgerzaal van de gemeente Beesel met als gastvrouw Petra Dassen (burgemeester Beesel/Reuver). De organisaties lag in handen van de 5 provinciale vrouwenorganisaties t.w. SMKK, ZijAktief, FAM Netwerk, LKV en KVG.



Dagvoorzitter en gespreksleider Marianne Wassink opende de bijeenkomst. De opkomst was iets lager dan verwacht, maar de discussie heeft voldoende input opgeleverd voor de organiserende instellingen.

De aanleiding voor de bijeenkomst is de geringe politieke betrokkenheid van vrouwen in Limburg. Na de laatste gemeenteraadsverkiezingen (2014) kent onze provincie met 21% het laagste aantal vrouwelijke politici. Hoe kunnen we het tij keren? Waarom kiezen zo weinig vrouwen voor een politieke carrière? Wie zijn die politiek actieve vrouwen? Wat vinden ze moeilijk? Waar zijn ze trots op? Hoe gaan ze om met de mores? Maar ook wat moet je kunnen en laten om als vrouw te slagen in een wereld waar fractiediscipline, wandelgangen, media en machismo allemaal een rol spelen.

4 actieve politici zijn aanwezig om hun ervaringen en vooral hun passie te delen. Zij willen graag een voorbeeld zijn voor andere vrouwen die (mogelijk) interesse hebben in de politiek.



**Angely Waajen** is wethouder Economische Zaken in Roermond en daarvoor fractievoorzitter/gemeenteraadslid. Haar verhaal gaat met name over de balans werk en privé. Hoe ga je daar mee om? Angely is zeer enthousiast over haar huidige baan. De energie die haar dit werk oplevert, maakt het mogelijk om de goede balans te vinden. Maar ze wil ook niet onder stoelen of banken steken dat het ook veel inzet vraagt. Het is geen baan van 9 – 5.

De vrouwelijke inbreng in de Limburgse politiek is nog lang niet op het peil dat Angely zou willen. Het Roermondse college telt weliswaar 4 vrouwen. In de raad daarentegen is die verhouding totaal anders. Het thema van vandaag dat er nog hard gewekt moet worden aan het verhogen en versterken van de zichtbaarheid van vrouwen in de politiek onderschrijft Angely. *‘Vrouwen hebben vanuit hun dossierkennis een andere inbreng; Hard op de inhoud en zacht op de relatie’.*

**Petra Dassen** (gemeente Beesel) is een van de Limburgse burgemeesters. Limburg kent 10 vrouwelijke burgemeesters; van de 33 gemeenten. Daar is ook nog een inhaalslag te maken. Petra geeft een impressie van haar politieke loopbaan en haar gedrevenheid. Zij laat ons zien hoe zij de balans tussen werk en privé vorm geeft, waardoor zij haar huidige baan op een goede wijze kan uitoefenen. De burgemeestersfunctie is verre van een job van 9 -5. De bereikbaarheid is 24 uur per dag.

Marjanne Wassink vraagt de panelleden **Birgit op de Laak** (wethouder van o.a. Zorg en Ondersteuning Horst aan de Maas) en **Carla Brugman** (Provinciaal Statenlid én fractievoorzitter in de gemeenteraad Venray) naar hun blik op het thema van deze bijeenkomst. Zij geven nadrukkelijk aan dat vrouwen het verschil kunnen maken en daarin ook hun verantwoordelijkheid moeten



dragen. Hoewel in de praktijk de gelijke verdeling m/v niet echt een issue is, liggen de verhouding toch behoorlijk scheef (bijv. in Venray 8 op de 27 en in PS 10 op de 47). Hebben we het over een afspiegeling van onze samenleving dan is het dus hoogste tijd voor een omslag. Alle tafelgasten hebben toegezegd hierin een bijdrage te willen leveren door hun enthousiasme voor



het politieke handwerk door te geven, een voorbeeld, een coach te willen zijn voor andere politiek geïnteresseerde vrouwen. Zoals de dagvoorzitter aan het eind van de avond samenvatte ‘de inhoud van de discussie was waardevol en heeft input geleverd voor de nog te organiseren politieke netwerkbijeenkomsten en het kweekvijver/ondersteuningstraject voor politiek geïnteresseerde vrouwen’. Hoe krijgen we vrouwen meer geïnteresseerd in de politiek? Door te laten zien en enthousiast doorgeven dat politiek niet alleen kost maar ook heel veel energie oplevert.

# Verlag conferentie Mudawannah 24 november j.l.

**‘Mensenrechten en zelfbeschikking’, een recht voor iedereen! Maar helaas voor velen nog een droom. Schrijnende vormen van geweld en onderdrukking schenden deze fundamentele rechten: huwelijksdwang, eengerelateerd geweld, homofobie en andere vormen van geweld zijn een aantasting van de autonomie en het recht om zelf keuzes te kunnen maken in het leven. Machtsverhoudingen en afhankelijkheidsrelaties belemmeren de individuele keuzevrijheid en emancipatie. Het versterken van de rechtspositie en het bevorderen van zelfbeschikking is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Ook niets doen maakt mede schuldig.**

De provinciale bijeenkomst op 24 november 2015 stond in het teken van kennisdeling, bespreking en agendering van zelfbeschikking en actuele problematiek. Het bespreekbaar maken van genoemde taboes, vormen van geweld, verbetering van preventie, effectieve hulpverlening en borging van expertise is hier essentieel. Uitgangspunt is een integrale aanpak op lokaal, provinciaal en landelijk niveau waarbij samenwerking en afstemming essentieel is.

**Dagvoorzitter Carla Brugman** opende de bijeenkomst met een toelichting op het programma.

De eerste inleider is Mw. Ineke Boerefijn (College van de Rechten van de Mens). Deze organisatie is in 2012 opgericht met als doel de bewaking en bevordering van mensenrechten in Nederland. In haar presentatie gaat Mw. Boerefijn nader in op de activiteiten van het

College en de termen “zelfbeschikkingsrecht” en “mensenrechten”. Uiteraard hoort daar ook bij het recht om te huwen met een partner naar eigen keuze en de keuze op gezinsvorming. Keuzes die vaak een taboe zijn en niet besproken worden. De wetgeving geeft aan dat er gelijke rechten zijn voor mannen en vrouwen als het om de huwelijkskeuze gaat. Dit geldt zowel voor het aangaan van het huwelijk als het beëindigen daarvan. In de Nederlandse wetgeving is het niet toegestaan te huwen onder dwang of onder de leeftijd van 18 jaar.

Bij het thema zelfbeschikkingsrecht gaat Mw. Boerefijn nader in op het recht op arbeid op onderwijs. Onder dit thema kunnen we ook rekenen het afweerrecht (vrijwaring van geweld of foltering, medische behandeling na toestemming).

Een ander taboe onderwerp is geweld tegen vrouwen; eveneens een aandachtspunt voor het College. Zij verstaan hieronder alle vormen van gender gerelateerd geweld zowel in het openbaar als in de privé sfeer.

In het in 2014 gesloten verdrag van Istanbul heeft de Raad van Europa afspraken gemaakt over het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. De GREVIO (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence) houdt toezicht op het naleven van dit verdrag. In Nederland is dit verdrag bekrachtigd in november 2015. Per 1 maart 2016 treedt het verdrag in werking in Nederland.

Een van de aandachtspunten in het verdrag is PREVENTIE. Mw. Boerefijn attendeert op de landelijke campagne “WE CAN Young”. WE CAN Young is een campagne met een duidelijk doel: dat jongeren respectvol met elkaar omgaan en zich bewust zijn van grenzen als het gaat om seks en relaties. Waarom is dat nodig? Omdat mannen en vrouwen wel gelijkwaardig zijn, maar niet hetzelfde. Als iemand meer macht heeft of sterker is en dit misbruikt, is dat een probleem. Dit misbruiken van het verschil tussen mannen en vrouwen noemen wij genderongelijkheid. WE CAN Young gaat ook over stereotype beelden die van mannen en vrouwen en jongens en meisjes bestaan. De campagne wil jongeren stimuleren om over deze beelden na te denken en ze niet voor lief te nemen. WE CAN Young is actief in 15 gemeenten.

Als slotzin geeft Mw. Boerefijn het volgende mee: **Mensenrechten en zelfbeschikking: een goed huwelijk.**

De tweede presentie is van **Dhr. M. Kraaij (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid)**. Het ministerie heeft het Actieplan Zelfbeschikking 2015 – 2017 opgesteld. Dit programma is een vervolg op de Aanpak Preventie Huwelijksdwang en Achterlating (2012-2014). Dit actieplan heeft als uitgangspunt dat vormen van huwelijksdwang, huwelijkse gevangenschap, achterlating, eengerelateerd geweld, en het niet accep-





teren van homoseksualiteit een ontkenning zijn van het (zelfbeschikkings) recht van mensen om zelf hun leven in te vullen. Dit wordt gezien als een vorm van schending van mensenrechten. Met het actieplan wil het ministerie mensen bewust maken dat zij het recht hebben om zelf keuzes te maken. Keuzes die gericht zijn op eigen leven o.a. in relatie tot school, opleiding, werk, vrije tijd, partnerkeuze, scheiding, religie. Om die keuzes goed te kunnen maken zijn opleiding en economische zelfstandigheid beschermende factoren.

#### *Hoe gaat het ministerie dit actieplan uitvoeren?*

Landelijk is er een pool van voorlichters opgezet; de thema's zijn op de agenda's van gemeenten gezet en er is een training opgezet voor professionals in het onderwijs gericht op signalering. Naast deze aanpak is er een campagne opgezet om in de media aandacht voor het plan te vragen. Dit alles gericht op het bespreekbaar maken van deze taboe onderwerpen.

Inmiddels zijn er landelijk al 168 dialoogleiders opgeleid en zijn er bijna 1000 dialoogbijeenkomsten georganiseerd. Uit al die bijeenkomsten blijkt dat er sterke behoefte is aan herhaling. Juist om verder op het onderwerp in te kunnen gaan. Bij een eerste bijeenkomst blijkt de taboe vaak nog te groot om dieper op de materie in te gaan. Hoewel er al veel groepen bereikt zijn, zijn er ook heel veel groepen nog niet bereikt. Enerzijds omdat deze moeilijk(er) te bereiken zijn, anderzijds omdat de dialoogleiders vanwege de

beschikbare tijd dit nog niet hebben kunnen organiseren.

#### **Dialoogleiders in Limburg**

In de provincie Limburg zijn 11 dialoogleiders opgeleid. Zij hebben de afgelopen maanden diverse dialoogbijeenkomsten georganiseerd. Zij bereikten daarmee vrouwen uit de Marokkaanse, Turkse, Koerdische, Afghaanse, Iraanse en Irakese gemeenschap. De dialoogleiders geven aan dat zij veel schrijnende situaties zijn tegengekomen in deze bijeenkomsten. Er waren veel momenten van schaamte, verdriet maar ook herkenning. Een eerste bijeenkomst is slechts een eerste aanzet. De verdieping volgt pas daarna.

Vandaag mogen de Limburgse dialoogleiders hun certificaat in ontvangst

nemen uit handen van de voorzitter van de Landelijke Werkgroep Mudwannah (Mw. Joke Verkuijden). Er was ook aandacht voor de rol van de hulpverleners in dit project. In Limburg zijn er 2 werkconferenties georganiseerd in samenwerking met SMKK om juist die doelgroep te bereiken.

#### **Successen van het (landelijke) project**

- Er zijn deskundige dialoogleiders getraind op taboeonderwerpen;
- Dialoogleiders hebben eigen ingangen en netwerken bij gesloten gemeenschap gemobiliseerd voor deelnemers aan bijeenkomsten over taboeonderwerpen;
- Er is gedeelde visie ontwikkeld met dialoogleiders en organisaties over het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen;
- Dialoogleiders, kregen begeleiding on the job;
- Er is op maat coaching en ondersteuning is geboden voor de dialoogleiders;
- Er is regionale pool van deskundige dialoogleiders gestart;
- Er is lesmateriaal op maat ontwikkeld dat gebruikt werd bij taboebijeenkomsten;
- Bewustwordingsproces op gang gekomen en het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen;
- Door het bespreekbaar maken van taboe onderwerpen zijn nieuwe taboes gesignaleerd;
- Erkenning en herkenning van taboeonderwerpen is versterkt;



- Het inzicht is ontstaan dat er veel meer moet gebeuren en voortzetting van de bijeenkomsten noodzakelijk is;
- Leuke ontmoetingen en uitwisselingen hebben plaatsvonden zowel bij de dialoogleiders als bij de doelgroepen;
- Er zijn veel adviezen en tips gegeven en verwijzing naar de juiste hulp door de dialoogleiders aan de doelgroepen;
- De contacten met zelforganisaties en instellingen zijn geïntensiveerd en zij zijn gemotiveerd om samen taboebijeenoemkomsten voort te zetten;
- De sociale kaart is verder ontwikkeld en de ingangen van het netwerk zijn versterkt;
- Voortzetting en borging van de activiteiten en dialoogbijeenoemkomsten lijkt mogelijk;
- Er was veel vrijwillige inzet door alle projectmedewerkers, dialoogleiders en de trainers van het project.

### Enkele citaten van de dialoogleiders

- Het belang van vervolg van de taboebesprekingen in organisaties en instellingen is dat meerdere sessies beter zijn zodat je dieper in gesprek kunt gaan en kunt werken aan bewustwording.
- Wat ik als vervolg kan doen is trainingen geven, een proces op gang brengen en dat kan alleen als het vaker en regelmatig aan bod komt. Met 1 voorlichting kun je geen proces op gang krijgen en volgen.
- Als mogelijk vervolg zie ik dieper in discussie gaan. Daarnaast ben ik ook benieuwd hoe mensen erover denken nadat ze de informatie hebben laten bezinken. Praten ze nu anders met de broers, vaders en sociale omgeving?
- Jammer dat dit onderwerp (huiselijk geweld) alleen maar een onderwerp blijft voor de vrouwen.
- Om bewustwording en gedragsverandering te realiseren is begrip, veel praten en goed luisteren naar elkaar, nodig.
- Dat ik goed ben opgeleid, betekent niet dat ik heel sterk ben.
- Deze groep heeft het echt zwaar, ze zijn zelfstandige krachtige vrouwen op de werkvloer. Maar thuis hebben ze een heel ander leven, ze leiden twee levens.
- Er is veel behoefte om erover (huiselijk geweld) te praten. 'Hoe kan ik het



*De Limburgse deelnemers aan de training tot dialoogleider waren op 24 november aanwezig om hun certificaat in ontvangst te nemen. Zij hebben zich de afgelopen maanden ingezet om hun achterban te benaderen en het gesprek aan te gaan.*

*Mitra Eshanjard, Khadicha Ldrissi, Manal Zerouali, Bahia Fatara, Siham Dahmani, Rikia Belkass.*

veranderen. Ik heb een goede school afgerond en ik ben economisch niet afhankelijk maar thuis voel ik me zwak, onzeker. Ik baal hier ontzettend van. Ik schaam me ervoor'.

- Bij het thema huiselijk geweld en oudermishandeling was er veel herkenning vooral bij de oudere dames, en zeer emotioneel. 'Hadden we vroeger deze informatie en ondersteuning maar gehad' 'fijn dat je er bent' 'ik voel me niet alleen meer' en 'Mag ik je bellen' zijn een paar voorbeelden van de reacties die ik heb gehad'.

### Theater

Het laatste gedeelte van de bijeenkomst werd ingevuld door SET Theater uit Maastricht. Zij verbeelden het verhaal van de 14-jarige Aicha en Jessica; 2 vriendinnen met een verschillende culturele achtergrond. Waarom is het gedrag van Aicha ineens veranderd in de ogen van Jessica? Hoe komt het dat er sprake is van (on)begrip tussen de vriendinnen? Wat kunnen zij doen om hun vriendschap in stand te houden? En wat moeten ze vooral niet doen? Kennen ze elkaar wel zo goed als ze dachten? Allemaal vragen die in het interactieve theaterstuk aan bod kwamen. De aanwezigen werden uitgenodigd te reageren op de korte scènes door de actrices.

**Tot slot** bedankte dagvoorzitter Carla Brugman alle aanwezigen voor hun inbreng met de aanbeveling dat uit de bevindingen van de dialoogleiders heel duidelijk naar voren is gekomen dat één bijeenkomst niet voldoende is, wel een goede aanzet, maar een vervolg is noodzakelijk. Er zijn veel verborgen problemen die dan boven komen. Niet met dezelfde groepen verder kunnen verdiepen in bepaald thema's was teleurstellend voor zowel de deelnemers als de dialoogleiders. SMKK heeft het project opgenomen in haar werkplan 2016 en wil samen met de Landelijke Werkgroep Mudawannah zich inzetten om de taboe onderwerpen bespreekbaar te maken.



# Opvang vluchtelingen kinderen

Dagelijks worden we via de media geconfronteerd met beelden over de vluchtelingenstroom naar Europa. Mensen die hun vertrouwde omgeving moeten verlaten omdat het er niet meer veilig is. Zij zoeken hun heil in een ander deel van de wereld. Een wereld die hen niet vertrouwd is; waar de taal en cultuur niet bekend zijn. Zij komen terecht in een asielzoekerscentrum en moeten vaak verhuizen van de ene plek naar de andere.

Schrijnende gevallen allemaal; vooral als het gaat om kinderen die alleen hun land van herkomst verlaten. Het lukt hun ouders niet om gezamenlijk als gezin te vertrekken. Ouders kiezen voor een veilige toekomst voor hun kinderen en sturen ze alleen naar een veilig land. Maar wat gebeurt er dan met deze kinderen als zij ons land aankomen? Wie ontfermt zich over hen? SMKK krijgt vragen van haar achterban met het aanbod om zich om deze kinderen te bekommeren.

Om op deze signalen en verzoeken in te spelen, heeft SMKK contact gezocht met NIDOS. Op 7 november heeft Mw. Simone Gilhuijs (jeugdbeschermer) een voorlichtingsbijeenkomst verzorgd in Tegelen. NIDOS is in Nederland de organisatie die zich inzet voor alleenstaande minderjarige asielzoekers (de zgn. AMA's). NIDOS vraagt voogdij aan voor de AMA's. Zij vangt zelf geen kinderen op maar zorgt voor een goede

huisvesting met professionele begeleiding. De taak van NIDOS is de belangenbehartiging en begeleiding van de jongeren tot de 18-jarige leeftijd. De begeleiding kan zich richten op terugkeer of op integratie.

## Opvangouder worden?

Uitgangspunt en visie van NIDOS is dat een kind het best in een cultuurgezin kan worden opgevangen. NIDOS heeft hiervoor de opvangvorm 'Opvang en Wonen in Gezinsverband (OWG)' ontwikkeld. De noodzaak van het opvangen in een gezin komt niet voort uit een persoonlijk (ontwikkelings)probleem, maar uit de behoefte aan veilige opvang.

Bij opvang in een gezin worden aan kinderen vanuit veiligheid en perspectief, maximale ontwikkelingskansen geboden. Daarbij wordt ruimte aan deze kinderen gegeven om zich vanuit hun eigen cultuur, en als dat niet kan dan in ieder geval met heel veel respect



voor de eigen cultuur, te ontwikkelen naar een eigen persoonlijkheid en zelfstandigheid en te werken aan een eigen netwerk van contacten.

Juist in een natuurlijke omgeving van het gezin kan door het (kwetsbare) kind een duurzame persoonlijke relatie worden aangegaan, die ook door kan gaan na het 18e jaar. In deze relatie kan vaak ondersteuning op maat geboden worden, zowel wanneer het gaat om voortgaand verblijf in Nederland alsook wanneer het gaat om terugkeer naar het betreffende land van herkomst.

Die voorkeur voor opvang in gezinsverband sluit aan bij internationale verdragen zoals het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, de UN Guidelines for the Alternative Care of Children en actuele ontwikkelingen in de jeugdzorg.

## Voor meer informatie:

NIDOS

Europalaan 44, 5623 LJ Eindhoven  
040 293 04 58

Of met SMKK (infosmkk1@gmail.com)

# EHBO training vrijwilligers SMKK

De vrijwilligers van SMKK namen op 19 november deel aan een EHBO training. Deze groep dames werkt vooral met groepen uit de achterban van SMKK in diverse activiteiten. Als bestuur vinden we het belangrijk dat veiligheid voorop staat. Mocht zich onverhoopt iets voordoen dan is het toch handig dat de vrijwilligers weten hoe te handelen. Een EHBO training is dan geen overbodige luxe.

In de ruimte van de Oolderhof in Herten (Roermond) gaf Mw. Wilma Wijts uitleg over de basisregels; het aanleggen van verbanden en hoe te handelen bij verwondingen, verstuiking en kneuzingen. Na de theorie gingen de vrij-

willigers zelf aan de slag. Er was ook aandacht voor diabetes (herkenning en wat te doen), flauwvallen en reanimatie.

Een middag bleek veel te kort om dieper op de diverse onderdelen in te gaan.